

РЕШЕНИЕ

№ 1533

гр. София, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Георги Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20231100508980 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 10034/13.06.2023 г., постановено по гр.д. № 51015/2022 г. на СРС, ГО, 76 състав, са отхвърлени предявените от Л. В. Л., ЕГН *****, против “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, искове с правно основание чл. 331, ал.2 КТ за сумата от 17 392 лева, представляваща обезщетение при прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя и чл. 224, ал. 1 КТ за сумата от 1305,01 лева, представляваща обезщетение за неизползван отпуск.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство Л. В. Л.. В жалбата се поддържа, че обжалваното решение е неправилно, тъй като е постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Твърди се, че при условията на предявен иск по реда на чл.331,ал.2 КТ в срока по ал.3 неплащането на обезщетение от работодателя не може да има за последица възстановяване на трудовото правоотношение. Въззивникът сочи, че работодателят отправил, а той приел предложението за прекратяване на трудовото правоотношение по реда на чл.331 КТ, което имало обвързващо действие за работодателя. Навежда, че падежът на задължението настъпил в хода на процеса, поради което и искът бил основателен. По отношение на иска по чл.224,ал.1 КТ се твърди, че обезщетението е дължимо независимо от основанията за прекратяването на

трудовото правоотношение, като искът не се явява акцесорен на иска по чл. 331, ал.2 КТ. Моли се за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени.

Въззиваемият "Н.С.Б." ЕАД е депозирал отговор на въззивната жалба, в който изразява становище за правилност и законосъобразност на постановеното решение. Поддържа се, че в чл.331 КТ са уредени последиците от неплащането на обезщетението в установения срок, а именно възстановяване на трудовото правоотношение. Моли се потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на сторените разноски.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и е допустимо. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно. По доводите за неправилност на решението въззивният съд намира следното:

Пред първоинстанционния съд са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 331, ал.2 КТ и чл.224, ал.1 КТ.

По делото не е спорно обстоятелството, че страните са били обвързани от трудово правоотношение, по силата на което Л. В. Л. е заемал длъжността „заместник-изпълнителен директор“ при ответното дружество.

Работодателят е издал заповед № ЧР-22-39/24.08.2022 год., в която е посочено, че трудовото правоотношение се прекратява, считано от 01.09.2022 г., на основание чл.331, ал.2 КТ срещу обезщетение в размер на четирикратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, платимо в брой в един месец от датата на прекратяване на трудовия договор. Заповедта е връчена на работника на 25.08.2022 г., като същият е положил свой подпис върху заповедта. Между страните не се спори, че в предвидения срок /а и понастоящем/ работодателят не е заплатил обезщетението по

чл.331,ал.2 КТ. От представената по делото заповед № 22-39-1/01.11.2022 г. на изпълнителния директор на “Н.С.Б.“ ЕАД се установява, че на ищеца Л. В. Л. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ поради извършено дисциплинарно нарушение – неявяване на работа повече от 6 дни. От мотивите на заповедта е видно, че работодателят е счел, че срокът за заплащане на уговореното обезщетение по чл.331,ал.2 КТ е изтекъл на 01.10.2022 г., с което е отпаднало и основанието за прекратяване на трудовото правоотношение и работникът е следва да се яви на работа. Заповедта за наложеното дисциплинарно наказание е връчена на работника на 05.11.2022 г.

Съгласно чл.331,ал.1 КТ работодателят може да предложи по своя инициатива на работника или служителя прекратяване на трудовия договор срещу обезщетение. Законът определя 7-дневен срок, в който работникът или служителят може да приеме писмено предложението, в противен случай то се смята, че не е прието. Предвидената в закона възможност за прекратяване на трудовото правоотношение едностранно от работодателя с обезщетение е израз на доброволния характер на трудовото правоотношение. По своята правна природа то представлява съглашение, по силата на която се прекратява едва съществуваща правна връзка. (чл. 8, ал. 1 от ЗЗД). Липсата на съгласие за прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 331 от КТ означава, че изразената воля не съответства на действителната. В случая работодателят е отправил до служителя предложение за прекратяване на трудовото правоотношение по реда на чл. 331, ал.1 КТ чрез издаване на заповед N ЧР-22-39/24.08.2022 год., в която се съдържа уговорката работодателят да заплати на ищеца четирикратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение и представляващо обезщетение по чл. 331, ал.2 КТ. Не е спорно между страните, а това се установява и от положеният от работник подпис върху заповедта, че предложението е било прието, като съгласно чл. 331, ал.3 КТ плащането на посоченото обезщетение е следвало да се извърши в срок от един месец от датата на прекратяване на трудовото правоотношение, което в случая не е сторено. Последницата от неизпълнение на това задължение е възстановяване на трудовоправната връзка в състоянието ѝ преди постигането на съглашението по чл. 331, ал.1 КТ, т. е. основанието за прекратяване на трудовото правоотношение се смята за отпаднало /чл. 331, ал.3 КТ/. С възстановяването на съществуващото трудово правоотношение се

възстановяват и всички поети по него права и задължения. Това е така, защото задължението на работодателя - в едномесечен срок от дата на връчване на заповедта за прекратяване на трудовия договор по чл. 331, ал.1 КТ - да заплати уговореното обезщетение по ал.2 е установено със закона. При неизпълнението му - пак по силата на закона, отпада основаниято за прекратяване на трудовото правоотношение /Определение № 659 от 26.05.2011 г. на ВКС по гр. д. № 242/2011 г., III г. о., ГК/. С отпадане на основаниято за прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 331, ал.1 КТ отпада и правото на обезщетение /Решение № 729 от 18.11.2010 г. на ВКС по гр. д. № 320/2010 г., IV г. о., ГК/. Без значение е обстоятелството, че исковата молба е заведена в срока по чл.331,ал.3 КТ – законът свързва отпадането на основаниято за прекратяване на трудовото правоотношение единствено с отрицателния факт на липса на извършено плащане на договореното обезщетение. По изложението съображения и предявеният иск с правно основание чл.331,ал.2 КТ се явява неоснователен.

По отношение на иска по чл.224,ал.1 КТ, въззивният съд намира следното: съгласно текста на посочената норма, при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск, правото за който не е погасено по давност. Действително, съдът достига до извод, че е било отпаднало основание за прекратяване на трудовото правоотношение на основание на чл.331,ал.3 КТ. Същевременно обаче със заповед № 22-39-1/01.11.2022 г. на ищеца Л. В. Л. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, като заповедта му е връчена на 05.11.2022 г. . Съгласно чл. 335 КТ трудовото правоотношение се прекратява с едностранно писмено волеизявление, което е с адресат, т. е. от момента на получаване, поради което и трудовото правоотношение на ищеца е било прекратено на 05.11.2022 г. По делото не се събрани доказателства /а липсват и изложени фактически твърдения/ заповедта да е била отменена /а изобщо и обжалвана/ и ищецът да е бил възстановен на работа, поради което и понастоящем трудовото правоотношение е прекратено, поради което и ищецът има право да получи дължимото обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. Не е спорно между страните, че ищецът има право на обезщетение за 7 дни неизползван платен годишен отпуск в размер от 1305,01 лв., като това се установява и от изготвената СЧЕ. По изложените съображения и искът с правно основание

чл.224,ал.1 КТ се явява изцяло основателен.

С оглед частичното несъвпадане на изводите, първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, в която е отхвърлен искът по чл.224,ал.1 КТ, като бъде постановено друго решение, с което искът да бъде уважен в цялост. Решението следва да бъде потвърдено в частта, в която е отхвърлен предявеният иск по чл. чл. 331, ал.2 КТ.

По разноските

В резултат от изводите, до които въззивният съд достигна, решението на първоинстанционния съд следва да се ревизира и в частта за разноските. С оглед отхвърлянето на един от предявените иски, решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено в частта, в която ищецът е осъден да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение за сумата над 93,02 лв. На ищеца следва да се присъдят разноски за първоинстанционното производство съобразно с уважената част от исковите. Ищецът претендира 2082 лв. разноски заплатено адвокатско възнаграждение, но ответникът е релевирал възражение за прекомерност, което съдът намира за неоснователно с оглед броя и цената на предявените иски, както и с оглед фактическата и правна сложност на делото. Ето защо на ищеца следва да се присъдят разноски за производството пред СРС в размер от 145,31 лв. За въззивното производство въззивникът Л. В. Л. не претендира разноски, а на въззиваемият “Н.С.Б.” ЕАД следва да се присъдят разноски в размер от 93,02 лв. за юрисконсултско възнаграждение, пропорционално на неоснователната част от въззивната жалба. Ответникът “Н.С.Б.” ЕАД следва да бъде осъден на основание чл.78,ал.6 ГПК да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от 73,13 лв. – такси и разноски съобразно на уважената част от исковите, както и по сметка на Софийски градски съд сумата от 26,1 лв. – дължима държавна такса върху уважената част от исковите.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 10034/13.06.2023 г., постановено по гр.д. № 51015/2022 г. на СРС, ГО, 76 състав, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Л. В. Л., ЕГН *****, против “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, иск с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за заплащане на сумата от 1305,01 лева, представляваща обезщетение за неизползван отпуск, както и в частта, в която Л. В. Л., ЕГН *****, е осъден да заплати на “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, юрисконсултско възнаграждение за сумата над 93,02 лв., и вместо него постановява:

ОСЪЖДА “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, да заплати на Л. В. Л., ЕГН *****, на основание чл.224,ал.1 КТ сумата от 1305,01 лева, представляваща обезщетение за неизползван отпуск, ведно със законната лихва от 20.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 10034/13.06.2023 г., постановено по гр.д. № 51015/2022 г. на СРС, ГО, 76 състав, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Л. В. Л., ЕГН *****, против “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, иск с правно основание чл. 331, ал.2 КТ за заплащане на сумата от 17 392 лева, представляваща обезщетение при прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя.

ОСЪЖДА “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, да заплати на основание чл.78,ал.1 ГПК на Л. В. Л., ЕГН *****, разноски за първоинстанционното производство в размер от 145,31 лв.

ОСЪЖДА Л. В. Л., ЕГН *****, да заплати на основание чл.78,ал.3 ГПК на “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, разноски за въззивното производство в размер от 93,02 лв.

ОСЪЖДА “Н.С.Б.” ЕАД, ЕИК *****, да заплати на основание чл.78,ал.6 ГПК по сметка на Софийски районен съд сумата от 73,13 лв. – такси и разноски, както и по сметка на Софийски градски съд сумата от 26,1 лв. – държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред Върховен касационен съд при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____